

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010484
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5621010484.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Eriky Bebčákovej, na verejnom zasadnutí konanom 25. januára 2024 prejednal odvolanie obžalovanej A. A., nar. X.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 3T/108/2021-714 z 3.5.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej A. A. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 3T/108/2021-714 z 3.5.2023 bola obžalovaná A. A. uznaná za vinnú, že

s cieľom získať neoprávnený majetkový prospech v bližšie nezistený deň roku 2019 sa B. C. C., nar. X. X. XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, D. C., dohodol s obžalovanou, že jej ako samostatne zárobkovo činnou osobou podnikajúcej pod obchodným menom A. A., IČO: 50 868 225, s miestom podnikania D. E. XXX, vybaví príspevok na činnosť pracovného asistenta (ďalej len "príspevok") a postará sa o vybavenie administratívy ohľadom uzatvorenia dohôd s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, a k nim potrebných podkladov, s cieľom získať finančné prostriedky poskytované týmto úradom vo forme príspevku na činnosť pracovného asistenta, s čím obžalovaná súhlasila, následne vďaka aktivite B. C. C. došlo k uzatvoreniu viacerých dohôd o poskytnutí príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti medzi A. A. a týmto úradom, minimálne k uzatvoreniu Dohody č. 19/22/059/40 zo dňa 26. 4. 2019, v zmysle dodatku na obdobie od 1. 5. 2019 do 30. 5. 2020, kde asistentom mal byť F. C., trvale bytom G. XXX/XX, D. C. - H., od 1. 6. 2019 do 30. 4. 2020, kde asistentom mala byť I. J., trvale bytom D. E. XXX, k uzatvoreniu Dohody č. 20/22/059/29 zo dňa 15. 4. 2020 na obdobie od 1. 5. 2020 (dodatkom skrátená do 31. 8. 2020), kde asistentom mala byť opätovne I. J., v zmysle uzatvorených dohôd bol príspevok poskytovaný späťne za predchádzajúci kalendárny mesiac, následne na základe nepravdivých podkladov, ktoré boli produkované B. C. C., ako aj samotnou obžalovanou (falošná evidencia dochádzky pracovného asistenta a žiadateľa o príspevok, nepravdivé údaje o poskytovaných odmenách pre pracovného asistenta) obžalovaná čerpala príspevok napriek tomu, že v skutočnosti jej pracovná asistencia zo strany asistentov poskytovaná nebola, pre účely získania príspevku B. C. C. obžalovanej zriadil bankový účet K. v C. K., H. I. L., IČO: 36 819 638, s ktorým disponoval prostredníctvom internetbankingu, obžalovaná pracovnú činnosť vykonávala v priestoroch, kde svoju činnosť vykonávala spoločnosť BACK FIT, s. r. o., IČO: 47 193 671, so sídlom A. XXX/XX, D. C., ktorej konateľom bol v tom čase B. C. C., ktorý vykonával prevody finančnej hotovosti (vrátane finančných transakcií medzi obžalovanou a pracovnými asistentmi, ktorým z tých istých dôvodov vytvoril v C. K., H. I. L. bankové účty, ktoré tiež osobne ovládal) účelovo tak, aby vytlačeným dokladom o tomto finančnom prevode bolo klamlivo prezentované poskytovateľovi príspevku splnenie podmienok na jeho poskytnutie, ktoré vyplývali z uzatvorených dohôd obžalovanou s poskytovateľom príspevku (osobitne z článku II., odsek 2 a článku IV. odsek 1, 2), takto na základe žiadosti obžalovanej o príspevok na pracovného

asistenta, ku ktorej podklady spracovával B. C. C., bola na účet obžalovanej zo strany poskytovateľa príspevku - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, zaslaná dňa 24. 7. 2019 suma 545,45 eura, dňa 26. 8. 2019 suma 545,45 eura, dňa 8. 10. 2019 suma 545,45 eura, dňa 14. 11. 2019 suma 545,45 eura, dňa 3. 12. 2019 suma 545,45 eura, dňa 10. 1. 2020 suma 545,45 eura, dňa 7. 2. 2020 suma 545,45 eura, dňa 5. 3. 2020 suma 545,45 eura, dňa 14. 4. 2020 suma 545,45 eura, dňa 15. 5. 2020 suma 545,45 eura, dňa 9. 6. 2020 suma 247,43 eura, dňa 10. 8. 2020 suma 248,33 eura, dňa 8. 9. 2020 suma 589,79 eura, dňa 23. 9. 2020 suma 589,79 eura, pričom časť takto získaných financií B. C. C. poskytol obžalovanej a časť použil pre vlastnú potrebu, vrátane prevádzkových nákladov spoločnosti BACK FIT, s. r. o., IČO: 47 193 671, čím bola Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši, IČO: 30 794 536, spôsobená škoda vo výške najmenej 7.130,34 eura, pričom B. C. C. bol za uvedený skutok právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/102/2021 zo dňa 29. 12. 2021, právoplatným dňa 29. 12. 2021,

čím spáchala zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. c) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

Za to bola podľa § 225 ods. 4 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a uložil obžalovanej probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd určil obžalovanej skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. súd obžalovanej uložil povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. súd uložil obžalovanej povinnosť strieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom okresného súdu v mieste trvalého pobytu obžalovanej.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 3.5.2023 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, po vysvetlení významu rozhodnutia súdu a poučení o opravnom prostriedku prokurátor uviedol, že sa vzdáva práva podať odvolanie. Obhajca podal odvolanie voči všetkým výrokom vyhláseného rozsudku. Hlavné pojednávanie sa za splnenia zákonných podmienok vykonalo v neprítomnosti obžalovanej.

Dňa 8.8.2023 súdu prvého stupňa bolo doručené odvolanie obžalovanej, podané prostredníctvom obhajcu, v ktorom sú uvedené nasledovné argumenty:

„Čo sa týka výroku o vine, nemôžem sa stotožniť s názorom súdu, že som spáchala zločin Subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4, písm. a), c) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Mám za to, že v priebehu konania, tak pred súdom ako aj v prípravnom konaní nebolo preukázané, že som spáchala tento trestný čin tak, ako to bolo uvedené v obžalobe podanej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, ako aj vo vyššie uvedenom napadnutom rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš.

S rozsudkom prvostupňového súdu sa nestotožňujem, pretože som toho názoru, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym, resp. nejasným skutkovým zisteniam a pri rozhodovaní o vine a ako aj treste vychádzal z nesprávneho posúdenia veci. Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš tak považujem za vecne nesprávny. S dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku sa nestotožňujem. Súd v odôvodnení konštatuje, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že skutok, sa stal tak ako je uvedené v obžalobe a naplnil všetky znaky trestného činu Subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4, písm. a), c) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona.

Mám za to, že na preukázanie viny obžalovanému musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti obžalovanému skutku a usvedčuje ma z jeho spáchania, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine sa môže zakladať len na dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, spáchal obžalovaný.

Po vykonanom dokazovaní, tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, výsluchom svedkov a zabezpečenými listinnými dôkazmi nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že som spáchala skutok uvedený v obžalobe.

Podľa môjho názoru v tomto prípade chýba subjektívna stránka trestného činu, teda úmysel spáchať daný trestný čin, keďže nebolo žiadnym dostatočným spôsobom preukázané, že práve ja som mala v

úmysle a to priamom alebo nepriamom, spáchať uvedený trestný čin. Som toho názoru, že pri žalovanom zločine absentuje, či už úmysel priamy alebo nepriamy. V zmysle obžaloby mi mal poškodený subjekt poskytnúť v predmetnom období dotáciu na zabezpečovanie pracovných asistentov, hoci som žiadnych reálne nemala, a to na základe nepravdivých podkladov. Tieto podklady som však poškodenému subjektu predkladala prostredníctvom C. C.. Tu sa kladie otázka, či som ako obžalovaná takto konala s plným vedomím svojej účasti na tomto predmetnom konaní, alebo nie. Samotné doklady síce boli podpísané obžalovanou, respektíve niektoré z nich, iné podpísal sám C. C., keď napodobnil jej podpis. Nemožno jej pričítať ich vedomé úmyselné vyhotovenie za účelom ich predloženia úradu práce s cieľom uviesť ho do omylu a zabezpečiť tak refundáciu simulovaných nákladov.

V tejto súvislosti by som chcel poukázať predovšetkým aj na tú okolnosť, že účet na zasielanie príspevkov z úradu práce zriadil obžalovanej C., kde výlučným a jediným disponentom tohto účtu obžalovanej bol C.. Poukazujem aj na listinný dôkaz, uznesenie prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry, ktorý zastavil trestné stíhanie voči obžalovanej, a to z dôvodu, že bolo nepochybné, že obžalovaná nespáchala daný skutok. Išlo o skutok rovnaký, identický, nie podobný, pre aký bola podaná obžaloba, išlo o obdobie nadväzujúce na skutok, pre ktoré sa vedie toto konanie na základe podanej obžaloby. Modus operandi v obidvoch trestných veciach je rovnaký, čo nepoprela ani tunajšia prokuratúra vo svojom vyjadrení zo dňa 30. 9. 2022.

Samotná obžalovaná využila svoje právo a na hlavnom pojednávaní odmietla vypovedať z dôvodu, že bola dostatočným spôsobom vypočutá v prípravnom konaní, ako aj v iných obdobných konaniach. Takisto toto právo spolu s jej neúčastou na hlavných pojednávaniach súvisí s jej neskutočným pocitom krivdy. Nemôže sa stotožniť s myšlienkou, že ona je obžalovaná za niečo, čo vykonala v dobrej viere, v úmysle pomôcť iným a doslova a do písmena, bola zmanipulovaná C. C., ktorému dôverovala. Dohodu uvedenú v obžalobe podpísala obžalovaná na úrade práce v Liptovskom Mikuláši, pričom nemala vedomosť, čoho sa táto dohoda týka, pretože ju pre jej rozsah a pre uistenia zo strany C. C. ani nečítala. C. C. sa jej ponúkol, že vybaví všetky potrebné náležitosti k uzatvoreniu tejto dohody a ona mala len podpísať túto dohodu. Všetku komunikáciu s úradom práce ohľadom príspevku na činnosť pracovného asistenta mal na starosti C. C.. Obžalovaná raz mesačne podpisovala papiere potrebné k žiadosti na činnosť tohto pracovného asistenta, ktoré jej vždy predložil pán C.. Uvedené papiere si obžalovaná nečítala, nekontrolovala a nevedela, o čo sa vlastne jedná, nakoľko v týchto veciach absolútne dôverovala pánovi C.. Takýto modus operandi C. C. potvrdzujú vo svojich výpovediach všetci svedkovia, nejde tak o ojedinelé tvrdenia niektorých osôb, naopak, je bez akejkoľvek pochybnosti zrejmé, kto a akým spôsobom organizoval uvedenú činnosť a teda aj kto mal, resp. nemal úmysel páchať trestnú činnosť.

Svedkyňa B. E. A. vo svojej výpovedi uviedla, že kontakt na žiadosti obžalovanej nebol na samotnú obžalovanú, ale na pána C.. Rovnako aj email bol na spoločnosť BACK FIT s.r.o., všetci asistenti, resp. zdravotne postihnuté osoby, ktoré žiadali asistentov spojené s pánom C. to tak mali, teda telefón a aj email boli na neho. C. chodil na úrad práce s nimi, bolo ich viacero. On mal prísť s nimi a posilať ich po jednom do kancelárie, kde sa pani A. opýtala na meno a priezvisko, ktoré mi tieto osoby uviedli, vybrala dohodu, respektíve dodatok a oni to podpísali. Priestor na preštudovanie týchto dokladov mali, ale väčšinou si to, čo podpisujú nečítali. Toto svedčí o tom, že všetko organizoval C. C., pričom osoby, ktoré takto doslova zneužíval nemali vedomosť o tom, že sa z jeho strany jedná o podvod, do ktorého sú takýmto spôsobom zavlečení.

Svedok F. C. vo svojej výpovedi uviedol, že on na úrade práce dokonca nebol nič podpisovať, ani len nepodpísal všetky dokumenty s odpracovanými hodinami. Nemal vedomosť o tom, že by mal dostávať nejaké financie za túto asistenciu, zmluvu ani nečítal, prebehlo to tak, že C. prišiel za ním so zmluvou s tým, že ju treba podpísať. Samotný svedok sa cíti konaním C. podvedený, lebo to robil pre kamaráta v dobrej viere a nezištne, dôveroval mu. Svedkyňa I. J. k listinám, ktoré jej predložil na pojednávaní prokurátor, uviedla, že na žiadnej z týchto listín nie je jej podpis, ani jej tieto listiny nie sú známe. Boli vytvorené a podpísané bez toho, aby o tom vedela, taktiež sa cíti konaním C. zneužitá. Svedkyňa B. M. N. vo svojej výpovedi uviedla, že „C. pozná, chodil na náš úrad často, bral príspevky a preto chodil s týmito ľuďmi“, Svedkyňa ďalej uviedla, že „žiadatelia by si mali prečítať dohodu, preto im nechávali nejaký čas. Nepredpokladá však, že túto dohodu celú čítali. Opýtala som sa ich, či si ju nechcú prečítať, keď tam dávajú svoj podpis. C. chodil s týmito ľuďmi na úrad k uzatvoreniu dohôd, vždy prišiel s viacerými. Neskôr sme kontaktovali iba C., ktorý nám nechal svoje telefónne číslo, teda komunikovali sme s ním, aby žiadatelia s ním prišli, že dohody sú už vypracované. Žiadateľ dohodu prvýkrát videl u nás v kancelárii, táto dohoda mala približne 8 až 10 strán“, Svedkyňa L. C. E. vo svojej výpovedi uviedla, že "za žiadateľov žiadosti nosil pán C., nosil ich hromadne, napríklad za pani G., na ďalšie mená si nespomenula. Väčšinou títo klienti stáli na chodbe, avšak žiadosti za nich dával pán C.". Svedkyňa B. J. E. vo svojom výsluchu

uviedla, že „pán C. založil účet v C. na jej meno, týmto účtom však nedisponovala svedkyňa, ale len C.. Dôverovala mu, nevedela, aké peniaze tam chodia alebo odchádzajú, ona s tým účtom nemohla ani nič robiť. Dohody z úradu práce boli uzavreté tak, že C. C. nám dal papiere na podpis u nás v práci, buď on, alebo jeho manželka, pričom nás zavolať do kancelárie, kde sme ich podpísali alebo sme ich išli podpísať na úrad práce v rámci prechádzky. Svedkyňa nevedela, čo podpisuje, ani to nečítala, dôverovala mu. Na úrade práce ich čakala zamestnankyňa, ku ktorej išli podpísať papiere. Táto zamestnankyňa z úradu vždy oslovila pána C., že treba prísť niečo podpísať, svedkyňa s úradom práce nikdy nekomunikovala. Papiere, ktoré podpísala svedkyňa na úrade, po príchode odovzdala C., nečítala ich vôbec. Nevedela, na aký účel ide na úrad. Pracovníčka úradu jej nevysvetľovala, čo podpisuje, svedkyňa to brala tak, že je to nutnosť a papiere slúžia, aby fungoval BACK FIT, viac nad tým nerozmýšľala. K C. C. mala čisto pracovný vzťah, dôverovala mu a nič nekontrolovala."

Svedok H. J. využil na hlavnom pojednávaní svoje právo a nevypovedal, avšak v pripojenom spise z NAKA, odbor Stred, sp. zn. PPZ-148/NKA-ST3-2021 sa nachádza výpoveď svedka H. J. zo dňa 3. 11. 2021, v ktorej sa, okrem iného, aj uvádza: „Mal sa vyjadríť k zmluve o poskytnutí pracovnej asistencie zo dňa 31. 5. 2017 plus náplň pracovného asistenta, k dohode o ukončení zmluvy zo dňa 31. 8. 2017 a k dochádzkam pracovného asistenta so žiadosťou o úhradu platieb č. 1,2, 3. Takže z predložených listín svedok uviedol, že len na zmluve o poskytnutí pracovnej asistencie s náplňou pracovného asistenta sa nachádzajú jeho podpisy. Zvyšné listiny určite nepodpisoval on a neprišiel ani nikdy s nimi do kontaktu. Na pokyn pána C. si zriadil účet, na ktorý chodili peniaze za Činnosť pracovného asistenta, disponentom tohto účtu bol svedok, pričom on vždy preposlal tieto financie na účet, ktorý uviedol pán C.. Takto to bolo aj v prípade obžalovanej A., kedy z jej účtu jemu boli poukázané finančné prostriedky, pričom tieto peniaze, ktoré mu de facto zaslal z účtu obžalovanej sám C., poslal svedok J. na účet, ktorý mu znova označil samotný C.. S takýmto návrhom pána C. svedok súhlasil, teda s tým, že mu budú chodiť na účet peniaze za činnosť pracovného asistenta, robil tak v dobrej viere, myslel si, že pomáha dobrej veci, preto s tým aj súhlasil."

Dovolím si tu upriamiť pozornosť na inštitút nepriameho páchatelstva, ktorý je jedným z možných spôsobov spáchania trestnej činnosti. Jeho podstata spočíva vo využití osoby, ktorá nie je trestne zodpovedná za svoje konanie, nazývaná aj živým nástrojom. Takúto osobu ovláda v pozadí nepriamy páchatel, ktorý musí disponovať dvojitým úmyslom - ku spáchaniu trestného činu a k zneužitiu osoby, ktorá z nejakých dôvodov nebude trestne zodpovedná. Tieto dôvody vymenúva trestný zákonník taxatívne a radí medzi nich nedostatok veku, nepričetnosť, omyl, krajnú núdzu, nutnú obranu a iné okolnosti vylučujúce protiprávnosť, ako aj fakt, že osoba nejednala, alebo nejednala zavinene. Ráta aj s prípadom, kedy živý nástroj nebude jednať v zvláštnom úmysle alebo pohnútkou vyžadovanej zákonom pre daný trestný čin, a vtedy nevylučuje jeho zodpovednosť pre iný trestný čin. Práve konanie C. C. podľa môjho názoru jasne napĺňa znaky nepriameho páchatelstva, resp. využívanie tzv. živých nástrojov. V tomto konkrétnom prípade využíval jednak nedostatok trestnej zodpovednosti niektorých osôb v kombinácii so skutkovým a právnym omylom osôb, ktoré takto využil. Vyberal si, ako vyplynulo zo všetkých výpovedí, osoby, ktoré boli duševne choré, telesne postihnuté, pričom boli dôverčivé, ďalej si vyberal osoby neznalé práva a povinností, ktoré vyplývajú z tak komplikovaných právnych vzťahov, akými sú dotácie a subvencie poskytované zo štátneho rozpočtu alebo z fondov EÚ, o čom svedčí aj rozsiahlosť dokumentácie, ktorá je na takéto právne vzťahy potrebná. Práve takéto osoby dokázal C. C. ľahko ovplyvniť, uviesť do omylu a manipulovať, čím si zabezpečil majetkový prospech. Sám totiž mal prístup k všetkým účtom, na ktoré prichádzali finančné prostriedky alebo ich tieto osoby museli C. C. preposielať, ako vypovedali všetky osoby spojené s týmto jeho podnikaním s „centrom pre zdravotne postihnuté deti". Z uvedeného a z vykonaných dôkazov je zrejmý modus operandi C. C. a to nájsť dôverčivú a doslova jednoduchšiu osobu, najlepšie s duševnou poruchou, aby mohla byť trestne nezodpovedná a takúto osobu využiť na vylákatie prostriedkov od štátu, resp. EÚ, ktorých časť alebo všetky si privlastnil v deklarovanom záujme „pomôcť jeho centru pre zdravotne postihnuté deti" čo však bola len zámienka, aby mohol financovať rekonštrukciu jeho vlastného domu v O., resp. získať prostriedky na vlastný život seba a svojej rodiny, ktorá mu s týmto jeho podvodom pomáhala. Podstatou nepriameho páchatelstva je, že páchatel nepoužije ku spáchaniu trestného činu vec, ale človeka. Na rozdiel od účastníctva tak tento „živý nástroj" nemožno považovať za osobu, ktorá by sa chcela na trestnej činnosti podieľať, poprípade vôbec nevie, že jej jednanie môže byť trestné. Zjednocujúcim znakom je v tomto prípade fakt, že nepriamy páchatel s týmto nástrojom nespolupracuje v zmysle, že nekonajú obaja vedome trestnú činnosť, ale len ho využíva ku splneniu svojich cieľov. Som toho názoru, že v prípade C. C. a jeho zabezpečovania pracovných asistentov, resp. vybavovania príspevkov rôznym osobám išlo práve o takéto konanie.

Chcem uviesť, že povinnosť prokurátora je obžalovanej preukázať, že následok vznikol v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním, ktorého sa mala obžalovaná údajne dopustiť. Obžalovaná je netrestaná, bezúhonná osoba so zdravotným postihnutím, ľahko ovplyvniteľná a manipulovateľná, čo doslova zneužil C. C.. Takéto jeho konanie bolo predovšetkým výpoveďami svedkov preukázané nielen u obžalovanej, ale aj u ďalších svedkov, napríklad B. E.. Zámerne sa C. zamerlal na takúto skupinu osôb, ktorí majú hendikep, napríklad zrakového postihnutia, išlo o osoby, ktoré to ťažšie znášajú po psychickej stránke, cítia sa byť odstrkované na okraj spoločnosti, preto náchylnejšie dôverovať v ľudí, ktorí sa im naoko snažia pomôcť zaradiť do spoločnosti, napríklad poskytnutím zamestnania, práce. Tak vzniklo, by som povedal, bezhraničné puto dôvery medzi C. C. a osobami, ktoré využíval. A toto bolo nielen u obžalovanej, ale aj u ďalších osôb, žiadateľov o tento príspevok, ktoré úmyselne vo svoj prospech zmanipuloval a zneužil C.. Bolo tu povedané, že obžalovaná mesiace poberala príspevok od úradu práce, avšak, keď sa povie A, treba povedať aj B, tieto príspevky išli na účet obžalovanej, ktorým nedisponovala a peniaze išli de facto C.. Z výpovedí svedkov v tomto konaní, ako aj v iných konaniach je jasné, že C. C. obžalovanej zriadil účet v C., na ktorý jej prichádzali finančné prostriedky, s týmto účtom disponoval len C.. Na tomto účte prebiehali finančné transakcie spočívajúce v prijatí platby od ÚPSVaR a následnej platby na účet „pracovného asistenta“. S týmito účtami asistentov však disponoval buď C., ako v prípade obžalovanej, ale aj asistenta C. alebo mu ich asistent celé preposlal podľa C. pokynov, ako v prípade asistenta J.. Z tohto vyplýva, že obžalovaná naozaj nevedela o podstate čerpania finančných prostriedkov, pretože celý proces ovládal výlučne C., od prijatia prostriedkov na účet obžalovanej, ktorý však bo v skutočnosti účtom C., až po ich formálne prejdenie účtom „pracovných asistentov“. Obžalovaná tak nemala žiadny prospech z tejto činnosti, nevybavovala si žiadne príspevky, na ÚPSVaR chodil takmer výlučne C., ale nerátame podpis dohody na začiatku tohto právneho vzťahu, všetky finančné prostriedky kumuloval C. a sám rozhodoval, komu potom pošle a či vôbec nejaké finančné prostriedky. Je potrebné poukázať aj na to, že rovnaký modus operandi C. použil nielen u obžalovanej, ale aj u iných osôb, čo je predmetom ďalších konaní. Z uvedeného je možné konštatovať, že obžalovaná skutočne nevedela o páchaní akejkolvek trestnej činnosti a nemala akýkoľvek úmysel na tejto trestnej činnosti participovať. Napriek jej podpísaniu dohody, ktorú však poriadne nečítala a plne dôverovala C. a podpisu ním predložených niektorých, nie všetkých dochádzkových hárkov asistentov, nie je možné konštatovať, že obžalovaná úmyselne vyhotovovala a predkladala ÚPSVaR listiny za účelom uvedenia tohto úradu do omylu a zabezpečenia majetkového prospechu pre seba. Listiny totiž v konečnom dôsledku predkladal C., ktorý využíval plnú dôveru a nevedomosť obžalovanej aj iných osôb. V celom konaní obžalovanej tak preukázateľne absentuje úmysel páchať uvedenú trestnú činnosť.

Po psychickej stránke obžalovaná celé toto konanie od samého začiatku znáša naozaj veľmi zle, čo potvrdila i svedkyňa B. E.. Nerozumie jednej veci, že ak sa mala dopustiť, čo jej kladie obžaloba za vinu, s čím sa osobne nemôže vnútorne, ani ľudsky stotožniť, prečo je potom stíhaná len ona. Z vykonaného vyšetrovania bolo zistené, že takto C. oklamalých ľudí, teda poberateľov príspevkov je viac, avšak stíhaní boli len niektorí, pričom okrem obžalovanej nebolo inej osobe vznesené obvinenie. Napríklad osoba F. C., ktorý vo výpovediach potvrdil, že nebol nikdy asistent žiadnej z osôb, pre ktoré mal podľa dohôd vykonávať služby asistenta a vedel, že mal takéto služby poskytovať a napriek tomu ich neposkytoval, rovnako tak B. J. E., ktorá mala mať taktiež pracovných asistentov. Najdôležitejšie je však to, že nestíhajú manželku C. C., ktorá mala spolu s C. viesť celý tento „podnik“. Konanie Policajného zboru SR a prokuratúry je tak nie len nesprávne, ale aj bezdôvodne arbitrárne, keď stíha len niekoľko osôb namiesto všetkých participantov. Teda buď stíhajme všetky osoby alebo nikoho. Takýto polovičný prístup je nelogický a nesprávny.

Ako to vyplýva s vykonaného dokazovanie, keď obžalovaná nastúpila do centra C. C., podmienky boli nasledovné: založiť si živnosť a otvoriť si účet v C.. Súhlasila, pretože ostatní tam mali tiež účet. Prístup k účtu nemala, ani nevedela, aký je tam pohyb finančných prostriedkov. Všetko čo podpísala, tak podpísala, pretože to odo nej, ako od iných žiadal C. C., keďže to malo byť podľa jeho slov potrebné, aby mohlo centrum fungovať. Vždy to bolo tak aj s podpisovaním dokumentov na úrad práce. C. alebo jeho manželka C. C., prišla vždy za obžalovanou, predložila jej potrebné papiere, ktoré podľa inštrukcií jej alebo C. C. mala podpísať. Bola pri tom, aby všetko podpísala a otáčala jej strany. Nebol čas riešiť obsah dokumentov pretože to bolo takmer vždy na rýchlo s poznámkou, že sa niečo nestíha a treba to rýchlo podpísať. Veľa dokumentov podpísal sám C. C. a jeho žena, keď sa podpísali falošným podpisom obžalovanej. C. C. povedal, že o všetko sa postará, najmä o účtovníctvo, daňové priznanie, ale aj všetky zvyšné papiere a každý z takýchto zamestnancov bude môcť nerušene pracovať s deťmi. Pokiaľ ide o asistenta, toto bolo prezentované tak, že daný asistent by mal pomáhať centru, nie len danej osobe. C. C. mal plnú dôveru, ktorú zneužil bez vedomia obžalovanej. Jej úlohou bola len práca s klientmi. Títo potrebovali veľa pozornosti, opatery, asistenciu, pomáhala im pri hygiene, kŕmení. Náplňou práce

boli aktivity ako biblioterapia, tanečný krúžok, tvorivé dielne. Chodili na prechádzky a výlety. V lete boli často s deťmi v O., kde bolo blízko do prírody a tam sa organizovali športové aktivity. Klientov na záhrade a v dome učili prácam na políčkach, upratovali a cvičili. Navzájom si s kolegami pomáhali. Všetky administratívne veci riešili C. C. a jeho žena s tým, aby ostatní neboli rušení pri práci s klientmi. Obžalovaná bola uvedená do omylu a v dobrej viere pri snahe pomôcť postihnutým deťom a centru, ktoré sa o ne staralo, pričom podpísala čo jej C. C. povedal, že je potrebné. V žiadnom prípade však nemala v úmysle spáchať akýkoľvek podvod a celé to vzniklo len vďaka tomu, že ju oklamali C. C. a jeho žena C. C..

Na záver by som uviedol, že samotné konanie C. bolo tak presvedčivé, že títo ľudia mu bezhranične verili, podpísali na úrade práce listiny, dohody, ktoré nemali ani len teoreticky časovo možné prečítať za takú krátku dobu, výpoveďami svedkov, pracovníčok ÚPSVaR Liptovský Mikuláš bolo preukázané, že tieto dohody sa reálne nečítali, boli pripravené vopred podľa údajov dodaných C. C., aj obžalovaná ich videla prvýkrát pri samotnom podpise. Rozsah týchto dohôd bol 8-10 strán. Chcem to z tohto hľadiska vyhodnotiť nie ako nejakú účelovú obranu zo strany obžalovanej, že nevedela, čo podpisuje, ale ako fakt, ktorý potvrdili nielen svedkovia, ktorí to tiež podpisovali, ale aj osoby z úradu práce, ktoré im dali podpisovať tieto dohody. Obžalovaná je osobou, ktorá nemá právnické vzdelanie, neuzatvára dohody s ÚPSVaR každý deň, pričom je pri jej obmedzenej skúsenosti a prakticky absentujúcej znalosti z oblasti práva, resp. fungovania dotačných a príspevkových schém, prakticky vylúčené, aby mohla mať vedomosť o protiprávnom konaní a úmysel páchať trestnú činnosť. Túto jej nevedomosť a nevzdelanosť v danej oblasti dokonale využil C. C., ktorý z toho mal navyše značný majetkový prospech na rozdiel o obžalovanej, ktorá len vykonávala starostlivosť o iné zdravotne postihnuté osoby v „centre“ vedenom C., za čo jej C. „veľkoryso“ poskytol drobnú odmenu. Obžalovaná však bola celý čas v domnení, že papiere, ktoré podpísala sú potrebné na chod centra, pričom to, aby tam mohla fungovať a dostať aspoň nejakú odmenu musí byť zabezpečené takto, ako jej to uviedol C..

Mám za to, že na preukázanie viny obžalovanej musí súhrn priamych aj nepriamych dôkazov tvoriť určitú logickú, ničím nenarušovanú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku, ale usvedčuje aj obžalovanú z jeho spáchania a zároveň vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že je povinnosťou prokurátora obžalovanej preukázať, že následok vznikol v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním, ktorého sa mala obžalovaná dopustiť a že takéto konanie bolo úmyselné. Vina obžalovanej musí byť preukázaná nespochybniteľne. Úvahy a domnienky nepostačujú na pozitívne hodnotenie o vine, a preto aj v takom prípade by mal súd aplikovať zásadu in dubio pro reo. Použitie tejto zásady prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v priebehu trestného konania o dokazovanej skutočnosti trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému skutkovému stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

S poukazom na všetky vyššie uvedeným skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd v Žiline rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 317108/2021 zo dňa 03.05.2023 zrušil a oslobodil ma spod obžaloby v plnom rozsahu podľa § 285 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.“

Dňa 18.8.2023 súdu prvého stupňa bolo doručené vyjadrenie prokurátora k odvolaniu obžalovanej, v ktorom prokurátor uviedol, že argumentáciu obhajoby považuje za účelovú. Rozsudok súdu bol vydaný po riadnom a dôslednom objektívizovaní skutkového stavu a tento považuje za zákonný.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor uviedol, že odvolanie obžalovanej navrhuje zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por., nakoľko rozhodnutie okresného súdu považuje za zákonné. Obhajca v konečnom návrhu uviedol, že navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok okresného súdu a obžalovanú oslobodiť spod obžaloby podľa § 285 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko obžalovaná sa cíti byť nevinná, bola doslova zneužitá a oklamaná pánom C.. Obžalovaná v konečnom návrhu uviedla, že sa pridrižiava dôvodov podaného odvolania tak, ako tieto na verejnom zasadnutí predniesol jej obhajca a v zmysle týchto dôvodov krajskému súdu navrhla aj rozhodnúť.

Krajský súd ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovanej bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., odvolanie spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. c) Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku, a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaná A. A. odvolanie v podstate založila na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby, použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jej námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Vina obžalovanej musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam.

Skutočnosť, že odvolateľka sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovanú zo spáchania skutku, a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V posudzovanej veci uplatnené odvolacie námietky obžalovanej smerujú primárne do oblasti skutkových zistení. Z jej strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštancie a zároveň polemizuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V podstate sa obžalovaná takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre ňu priaznivú a od skutkových zistení súdu prvého stupňa inú) verziu skutkového stavu veci.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie namietaného rozsudku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa:

„Vykonaným dokazovaním, zhodnotením všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti, súd dospel k záveru, že skutok, ktorý je popísaný vo výrokovvej časti rozsudku sa stal, dopustila sa ho obžalovaná A. A., ktorá svojim konaním naplnila všetky znaky skutkovej podstaty pokračovacieho zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona v spolupáchateľstve s už právoplatne odsúdeným B. C. C. po subjektívnej, ako aj objektívnej stránke, preto ju súd uznal vinnou z jeho spáchania.

Hoci obžalovaná spáchanie skutku od začiatku popierala, vykonaným dokazovaním, najmä výpoveďou svedkyne a poškodenej B. E. A., výpoveďami svedkov B. C. C., F. C., I. J., B. M. N., L. C. E. ale najmä listinnými dôkazmi, mal súd preukázanú vinu obžalovanej v celom rozsahu.

Skutkové okolnosti, ktoré sú obžalovanej obžalobou kladené za vinu, okrem týchto výpovedí, jednoznačne a nespochybniteľne vyplývajú zo zabezpečených listinných dôkazov, ktorými disponoval poškodený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš v rámci ním vedeného spisového materiálu a tento predložil do trestného konania, ako aj výpisy z účtov, ktoré boli poskytnuté spoločnosťou C., H. I. L., ktoré preukázali príjem jednotlivých platieb od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na účet vedený na meno obžalovanej v tejto banke na podklade ňou uzavretých dohôd s úradom, ňou predložených a podpísaných podkladov, ktorými preukazovala poskytovanie a výkon pracovnej asistencie osobami, ktoré, ako sa preukázalo vykonaným dokazovaním, obžalovanej v rozhodnom období túto asistenciu neposkytovali, teda na vyplatenie a prijatie tohto príspevku v skutočnosti nespĺnila podmienky a nemala nárok. Z výpovedí svedkov I. J., F. C. a C. C. vyplynulo, že v rozhodnom období, ktoré je predmetom obžaloby, a za ktoré boli na tento účel obžalovanej poskytnuté príspevky podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, teda príspevku na pracovného asistenta, tieto osoby obžalovanej A. A. pracovnú asistenciu neposkytovali, napriek tomu prijala na svoj osobný účet platby na tento účel. Konkrétne sa jednalo o sumy po 545,45 eura v dňoch 24. 7. 2019, 26. 8. 2019, 8. 10. 2019, 14. 11. 2019, 3. 12. 2019, 10. 1. 2020, 7. 2. 2020, 5. 3. 2020, 14. 4. 2020, 15. 5. 2020 (spolu 5.454,50 eura), dňa 9. 6. 2020 suma 247,43 eura, dňa 10. 8. 2020 suma 248,33 eura, v dňoch 8. 9. 2020 a 23. 9. 2020 po 589,79 eura. Skutočnosť, že boli vyplatené zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky je preukázaná jednotlivými výpismi z účtu Štátnej pokladnice, ktoré sú taktiež obsahom spisov vedených úradom práce k Dohode č. 19/22/059/40 zo dňa 26. 4. 2019 v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 28. 5. 2019 (spis č. LM1/OAOTPaESF/ZAM/2020/3799) a k Dohode č. 20/22/059/29 zo dňa 15. 4. 2020 v spojení s Dodatkom č. 1/2020 k predmetnej dohode zo dňa 28. 8. 2020 s účinnosťou od 29. 8. 2020 (spis č. LM1/OAOTPaESF/ZAM/2020/8944).

Hoci B. C. C., ktorý bol za predmetný skutok právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/102/2021 zo dňa 29. 12. 2021, na hlavnom pojednávaní ako svedok využil svoje právo nevypovedať, z tohto rozsudku jednoznačne a presvedčivo vyplýva, akým spôsobom sa na spoločnom páchaní ich trestnej činnosti podieľala obžalovaná, a o tom, že podklady, ktoré boli zo strany obžalovanej predkladané úradu práce za účelom získania príspevkov na pracovného asistenta obsahovali nepravdivé skutočnosti, teda neboli spôsobilé na ich poskytnutie, pričom všetky podklady, ktoré boli požadované, vlastnoručne opakovane podpísala, teda vedela, čo podpisuje a predkladá a za akým účelom.

V konaní teda neboli sporné skutkové okolnosti, že zo strany obžalovanej a právoplatne odsúdeného B. C. C. došlo v priebehu roka 2019 na vzájomnej dohode a ku aktivite smerujúcej k vybaveniu príspevku na činnosť pracovného asistenta, a to tak, že o potrebnú administratívu a zabezpečenie podkladov pre uzavretie príslušných dohôd s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš sa postará B. C. C., pričom ich spoločným cieľom bolo získanie finančných prostriedkov – peňažného príspevku na činnosť pracovného asistenta v zmysle § 59 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Túto dohodu nepoprela ani obžalovaná a tým, že B. C. C. priznal svoj podiel viny na skutku spáchanom spoločne s obžalovanou, uzavretím dohody o vine a treste s prokurátorom, z daného konania usvedčuje aj obžalovanú. Ich aktivita bola vyvíjaná k úspešnému získaniu jednotlivých príspevkov tak, že obžalovaná uzavrela s Úradom práce Liptovský Mikuláš Dohodu č. 19/22/059/40 zo dňa 26. 4. 2019 s Dodatkom č. 1 a Dohodu č. 20/22/059/29 zo dňa 15. 4. 2020 s Dodatkom č. 1, ktorými obžalovaná prezentovala výkon činnosti pracovného asistenta osobami F. C., I. J., C. C.. Bez aktívneho prispievania obžalovanej a B. C. C., ktoré spočívalo v predkladaní podkladov – evidencia dochádzky pracovného asistenta a žiadateľa o príspevok, údaje o poskytovaných odmenách, peňažný denník, čestné vyhlásenia, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, by nebolo možné získanie uvedeného

príspevku. Skutočnosť, že všetky podklady predložené poškodenému podpísala obžalovaná ako žiadateľ príspevku, nepoprela ani samotná obžalovaná. Práve naopak, potvrdila pravosť podpisu týchto podkladov a je zrejme, že tieto podpisovala opakovane v priebehu mesiacov júl 2019 až september 2020. Skutočnosť, kto zriadil na tieto účely v C. pre obžalovanú účet a kto ním disponoval, teda, že to bol B. C. C., nie je relevantná. Podstatným v tomto prípade podľa názoru súdu je, že písomné podklady, ktoré boli spôsobilé vyvolať u štátnej organizácie, ktorá rozhodovala o poskytnutí a vyplatení príspevku zo štátneho rozpočtu, dojem pravosti a spôsobilosti v otázke splnenia podmienok, bez ktorých by príspevok inak nebol poskytnutý a vyplatený, boli všetky podpísané obžalovanou a týmto spôsobom uvedenú štátnu organizáciu uviedla do omylu. Súd neuveril obrane obžalovanej o tom, že nevedela, čo podpisuje, že jej tieto listiny boli predkladané narýchlo, C. dôverovala, o nič sa nestarala, listiny jej predložené na podpis ani nečítala. Túto jej obranu vyvracia nielen dlhodobý charakter konania, kedy od júla 2019 do septembra 2020 pravidelne v mesačných intervaloch opakovane vlastnoručne podpisovala požadované podklady, o čom svedčí obsah jednotlivých spisov, ktoré boli vedené v agende ňou žiadaného a vyplateného príspevku poškodeným. Nie je možné uveriť tvrdeniam obžalovanej, o tom, že nevedela, na čo chodí na úrad práce, aké doklady podpisuje, či už na úrade práce alebo predkladané C., a čo sa týmito ňou podpísanými podkladmi má dosiahnuť – teda vyplatenie príslušného príspevku. Jej tvrdenia o tom, že ani na úrade práce jej pracovníčkou nebolo nič vysvetľované, alebo si to nepamätá, boli vyvrátené výpoveďami svedkýň B. E. A., B. M. N. a L. C. E.. Z výpovede splnomocnenkyne poškodenej vyplýva, že žiadateľka o poskytnutie príspevku na činnosť pracovného asistenta (A. A.), bola riadne poučená pracovníkom Úradu práce Liptovský Mikuláš, čoho sa uzavretá dohoda týka, teda žiadateľka A. A. vedela, čo podpisuje. Pokiaľ ide o nového žiadateľa, tento sa vždy poučuje, o čom predmetná dohoda je. Priestor na preštudovanie týchto dokladov mali, ale väčšinou si to, čo podpisujú, nečítali. Rovnako B. M. N. potvrdila, že ak prišiel nový klient, tak buď ona, alebo kolegyne by mu mali vysvetliť fungovanie toho príspevku, mali aj letáky, zanechal sa telefonický a mailový kontakt a s týmto klientom sa ďalej komunikovalo. Ak je žiadateľ menej chápvavý, viac sa s ním komunikuje. Žiadatelia by si mali prečítať dohodu, preto im nechali nejaký čas. Nepredpokladá však, že ju celú čítali. Vždy im povedala aspoň dôležité body a opýtala sa, či si ju nechcú prečítať, keď tam dávajú svoj podpis.

Uvedené svedkyne teda potvrdili, že žiadateľom, ktorí chodili na úrad práce sa vysvetlil účel dohody a poskytol sa im priestor na to, aby sa s dohodou, ktorú podpisujú, oboznámili. To, že tak žiadateľ – obžalovaná neurobila, ju nezbavuje trestnej zodpovednosti a tejto sa nemôže zbaviť ani tvrdeniami, že C. dôverovala a neoverovala, nečítala si, čo podpisuje, teda nemala úmysel spáchať trestný čin. Takýmito účelovými tvrdeniami by sa ktokoľvek mohol zbaviť zodpovednosti za úmyselný trestný čin, a s takouto argumentáciou sa súd nemôže stotožniť. Je úplne nepravdepodobné, že by sa zamestnankyne úradu práce pri prvom osobnom kontakte po príchode nového žiadateľa o predmetný príspevok obmedzili len na predloženie dohody na podpis, bez toho, že by s ním prešli aspoň základné veci vyplývajúce z uzatvorenej dohody, ktorú sa žiadateľ v ich kancelárii chystal podpísať. Súd nemal dôvod neveriť výpovediam týchto svedkýň, ktoré vypovedali o zaužívaných postupoch a prístupe k osobám, ktoré o príspevok žiadala a dostavovali sa na úrad práce buď za účelom podpísania dohody, alebo splnenia iných náležitostí, ktorých konečným cieľom bolo získanie a vyplatenie príspevku na pracovného asistenta. V ich výpovediach nezistil súd žiadne rozpory navzájom a vyhodnotil ich ako jasné, logické, presvedčivé a dôveryhodné, zároveň v súlade s ostatnými vykonanými dôkazmi.

Nepochybne bolo preukázané, že obžalovaná, ako aj jej spolupáchateľ B. C. C., mali vedomosť o pravidlách a podmienkach, ktorými sa mali riadiť pri vybavovaní žiadostí a predkladaní príslušných podkladov pre získanie predmetného príspevku pre pracovnú asistenciu. Skutočnosť, že obžalovaná nie je len jednou z radu nič netušiacich zdravotne postihnutých osôb, ktoré C. využil a zneužil na spáchanie trestného činu, nasvedčuje aj vyjadrenie svedkyne C. C., ktorá vypovedala, že po roku zistila, že A. A. je tam akoby vedúca, keď neboli prítomní C., z toho vyplýva, že bola viac zaangažovaná v chode stacionára, ktorý prevádzkoval C. prostredníctvom spoločnosti BACK FIT, s.r.o., než iné ZŤP osoby tam pôsobiace. Aj z tohto dôvodu nemožno obžalovanú zbaviť trestnoprávnej zodpovednosti za žalovaný skutok.

Skutkovú podstatu trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona obžalovaná naplnila tým, že vylákala od iného (úradu práce, sociálnych vecí a rodiny) príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie a použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu (zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti) viazané na podmienky, ktoré nespĺňa (najmä reálne poskytovanie pracovnej asistencie zo strany pracovného asistenta) a zároveň ho týmto uviedla do

omylu v otázke ich splnenia (poskytovanie pracovnej asistencie, dochádzka pracovného asistenta, vyplatenie mzdy pracovnému asistentovi z poskytnutého príspevku) a spôsobila takým činom väčšiu škodu (nad 2.660,- Eur), pričom tohto konania sa dopúšťala po dlhší čas (v zmysle ustálenej súdnej praxe najmenej 12 mesiacov), čím boli naplnené aj znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 4 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona.

Z hľadiska subjektívnej stránky vyhodnotil súd konanie obžalovanej ako konanie úmyselné, minimálne v nepriamom úmysle v zmysle § 15 písm. b/ Trestného zákona, pretože z vykonaného dokazovania dostatočným spôsobom vyplynulo, že obžalovaná v čase uzatvárania dohôd s úradom práce bola poučená o účele týchto dohôd a zároveň o tom, na čo slúžia podklady, ktoré je povinná v zmysle dohôd predkladať a tieto vlastnoručne aj podpísala, teda mala vedomosť, že sa dopúšťa konania, ktorého následkom bolo vylúčenie príspevku zo štátneho rozpočtu od iného tímu, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie a použitie tohto príspevku (stanovených zákonom o službách zamestnanosti) a zároveň svojím konaním spôsobila väčšiu škodu, v tomto prípade spolu vo výške 7.130,34 eura (vychádzajúc z listinných dôkazov, ktoré preukázali reálne poskytnuté finančné prostriedky obžalovanej).

Vykonaným dokazovaním zhodnotením všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti, mal teda súd preukázanú vinu obžalovanej v plnom rozsahu a dospel k záveru, že skutok popísaný vo výrokovej časti rozsudku sa stal, dopustila sa ho obžalovaná A. A., ktorá svojím konaním naplnila všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona po objektívnej, ako aj po subjektívnej stránke, preto ju súd uznal vinnou z jeho spáchania.“

Argumentácia okresného súdu je výstižná, presvedčivá a dostatočne odôvodňuje spáchanie skutku obžalovanou.

Z analýzy odôvodnenia odvolania obžalovanej a jej obhajcu vyplýva, že v podstate obžalovaná len opakuje, prípadne čiastočne modifikuje svoju obhajobu použitú v trestnom konaní. Odvolací súd však rovnako ako súd prvého stupňa po dôkladnom preštudovaní predloženého spisového materiálu dospel k právnomu záveru, že skutok tak, ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, sa stal, napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty stíhaného trestného činu a dopustila sa ho obžalovaná. Svoje úvahy súd prvého stupňa teda správne založil predovšetkým na vyššie uvedené usvedčujúcich dôkazoch, ktoré boli potvrdené a podporené ďalšími vykonanými dôkazmi. Všetky vykonané dôkazy a okolnosti z nich vyplývajúce vo svojom súhrne (na ktoré poukázal prvostupňový súd) odôvodňujú záver, že zavinenie obžalovanej na skutku je bez akýchkoľvek dôvodných pochybností preukázané a vyvracajú obranu obžalovanej produkovanú v priebehu celého trestného konania.

Na preukázanie viny obžalovanej musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovanú, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru.

V predmetnej mase dôkazov, ktoré usvedčujú obžalovanú z predmetného skutku, neboli zistené také nedostatky, ktoré by spochybňovali ich hodnovernosť do takej miery, aby umožňovali aplikáciu procesného pravidla in dubio pro reo (ktoré vychádza z ústavnej zásady prezumpcie neviny) a oslobodiť obžalovanú spod obžaloby preto, že by nebolo dokázané, že obžalovaná sa dopustila skutku popísaného vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t. j. že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľka primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa

a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Na úmyselné konanie obžalovanej, a to ku všetkým znakom základnej skutkovej podstaty predmetného trestného činu, vrátane tzv. normatívneho znaku, možno usudzovať aj z toho, že obžalovaná bola poučovaná ÚPSVaR Liptovský Mikuláš pri vybavovaní príspevku na pracovného asistenta. Vedela teda, čo je predmetom žiadosti o udelenie príspevku na pracovného asistenta.

Z hľadiska naplnenia znakov objektívnej a subjektívnej stránky základnej skutkovej podstaty stíhaného trestného činu je pritom bez významu, aký mal páchatel' motív.

Obžalovanú zo žalovaného skutku usvedčuje najmä výpoveď najmä výpoveď svedkyne poškodenej B. E. A., výpovede svedkov B. C. C., F. C., I. J., B. M. N., L. C. E. ale najmä listinné dôkazy.

Skutkové okolnosti, ktoré sú obžalovanej obžalobou kladené za vinu, okrem týchto výpovedí, jednoznačne a nespochybniteľne vyplývajú zo zabezpečených listinných dôkazov, ktorými disponoval poškodený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš v rámci ním vedeného spisového materiálu a tento predložil do trestného konania, ako aj výpisy z účtov, ktoré boli poskytnuté spoločnosťou C., pobočka zahraničnej banky, ktoré preukázali príjem jednotlivých platieb od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na účet vedený na meno obžalovanej v tejto banke na podklade ňou uzavretých dohôd s úradom, ňou predložených a podpísaných podkladov, ktorými preukazovala poskytovanie a výkon pracovnej asistencie osobami, ktoré, ako sa preukázalo vykonaným dokazovaním, obžalovanej v rozhodnom období túto asistenciu neposkytovali, teda na vyplatenie a prijatie tohto príspevku v skutočnosti nespĺnila podmienky a nemala nárok.

Možno preto uzatvoriť, že z dokazovania vykonaného v konaní pred súdom nepochybne vyplýva, že obžalovaná úmyselne protiprávne poberala príspevok, na vyplatenie ktorého nespĺňala podmienky a nemala nárok.

Pri absencii ďalších odvolacích námietok obžalovanej proti výroku o druhu a výmere trestu, ktorý bol obžalovanej uložený súdom prvého stupňa, odvolací súd vykonal všeobecný prieskum uloženého trestu obžalovanej z hľadiska jeho zákonnosti a primeranosti. Krajský súd zistil, že súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenia hmotného práva rozhodujúce v okolnostiach prípadu pre uloženie trestu odňatia slobody obžalovanej A. A.. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že tento si zadovážil dostatočný skutkový podklad k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu, ktorý obžalovanej v konečnom dôsledku uložil.

Argumentáciu obžalovanej, smerujúcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o vine, odvolací súd neuznal a logicky potom nemohol považovať za dôvodné jej odvolanie proti výroku o treste.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie

noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatelovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatela môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie – bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatelovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Okresný súd správne aplikoval pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatela, alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Súd prvého stupňa správne aplikoval všetky hmotnoprávne ustanovenia rozhodujúce pre uloženie druhu a výmery trestu, vrátane správneho zistenia jednej poľahčujúcej okolnosti (§ 36 písm. j/ Tr. zák.), teda že obžalovaná pred spáchaním skutku viedla riadny život, správneho zistenia absencie príťažujúcich okolností a správnej aplikácie ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zák. Krajský súd uzatvára, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody

vo výmere 3 roky, ktorého výkon súd podmienienečne odložil s probačným dohľadom a určením skúšobnej doby v trvaní 2 roky, za uloženia povinností obžalovanej podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve a podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom okresného súdu v mieste trvalého pobytu obžalovanej, považuje za zákonný, primeraný a spravodlivý.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu aj v súdnom konaní trestnom neznamená, aby všeobecné sudy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktoré v okolnostiach konkrétneho prípadu súvisia s uloženými druhmi a výmerami trestov.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku obžalovanou, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané, a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie obžalovanej A. A. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.